

Nr 220

Av herr Jonsson i Strömsund, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Allmän skärmbildsundersökning: Medicinalstyrelsens skärmbildscentral.

Under punkt 109 i elfte huvudtiteln, s. 342 (Allmän skärmbildsundersökning: Medicinalstyrelsens skärmbildscentral) redovisar och motiverar medicinalstyrelsen anslagsbehoven för folkundersökningar med skärmbildsröntgen av lungorna och övriga bröstorgan. Medicinalstyrelsen erinrar i sin motivering om hur betydelsefulla dessa folkundersökningar, som utförts sedan år 1947, är för i första hand upptäckten av lungtuberkulos på ett tidigt stadium. Skärmbildsarbetet har effektivt bidragit till den allmänt gynnsamma tbc-situation vi i dag har i vårt land. Dessutom har skärmbildsundersökningarna mycket stort värde genom att man på samma bildmaterial utan merkostnad kunnat diagnostisera även hjärtfel, lungkancer, yrkesjukdomar av typen silikos m. m. Man har alltså — utöver tbc-sjukdomarna — kunnat upptäcka andra sjukdomar; den senare gruppen utgör i dagens läge mer än hälften av totalantalet nyupptäckta sjukdomsfall, ett förhållande som visar skärmbildsundersökningarnas stora betydelse i kampen mot inte bara tbc utan mot våra folksjukdomar i största allmänhet.

Med hänsyn till skärmbildskampanjernas stora betydelse ur folkhälsosynpunkt ställes stora krav bl. a. på den tekniska utrustningen. Vid medicinalstyrelsens skärmbildscentral finnes anställd en röntgentekniker (röntgenserviceman) i Ae 12 med uppgift att verkställa reparationer och annan översyn av röntgenapparaterna, den övriga tekniska utrustningen och skärmbildsbussarna. Det är av största vikt att tagna bilder erhåller högsta möjliga kvalitet. För att garantera en sådan bildstandard är det betydelsefullt att apparaturen och de olika tekniska procedurerna kontinuerligt kontrolleras. Den anställde servicemannen har emellertid inte hunnit med denna noggranna kontroll av skärmbildsapparaturen jämte övriga arbetsuppgifter, varför man sett sig nödsakad att anlita extra arbetskraft. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos och andra folksjukdomar har beviljat medel för denna extra arbetskraft, men sedan hösten 1958 står dock icke dessa medel längre till förfogande. Medicinalstyrelsen föreslår därför att personalfrågan löses på ett mera tillfredsställande sätt genom att centralens röntgentekniker i Ae 12 uppflyttas till Ae 13 och att en ny tjänst som röntgentekniker i Ag 11 inrättas. Styrelsen motiverar sitt beslut med svårigheterna att erhålla kvalificerad arbetskraft, att det tar lång tid att utbilda

Bihang till riksdagens protokoll 1960. 4 saml. Nr 220—228

röntgentekniker i praktiskt arbete och att det måste skapas en grund för välutbildad personal genom avancemangsmöjligheter. Under det senaste året har tre av de vid skärmbildspatrullerna tjänstgörande röntgenteknikerna övergått till bättre avlönade anställningar inom enskilda företag. Kostnaderna för de föreslagna arrangemangen blir enligt styrelsens förslag för uppflyttningen av röntgenteknikern från Ae 12 till Ae 13 900 kronor, för den nya tjänsten i Ag 11 13 884 kronor. Sammanlagda kostnaden för här berörda anordningar skulle alltså bli (900 + 13 884) 14 784 kronor. Framställningen har icke vunnit Kungl. Maj:ts bifall.

Beaktar man skärmbildskampanjernas stora betydelse ur folkhälsosynpunkt, när det gäller att spåra upp såväl tbc som andra nedbrytande folksjukdomar, synes de anordningar medicinalstyrelsen föreslagit för att säkra ett tekniskt sett fullgott resultat av skärmbildstagningarna väl motiverade. Kostnaderna för dessa anordningar är heller icke av den storleksordningen att de kan utgöra ett hinder, sett i relation till att vi måste göra dessa omfattande skärmbildsundersökningar så effektiva och tillförlitliga som möjligt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås,

att riksdagen till den personalorganisation medicinalstyrelsen föreslagit anvisar 14 784 kronor ytterligare i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag.

Stockholm den 26 januari 1960

Sigfrid Jonsson

i Strömsund